

Julie Nymann som inspiration til studerendes egne kunstnerisk baserede undersøgelser

*Af Jakob Ørsted, lektor på pædagoguddannelsen og
uddannet billedkunstner*

Julie Nymann som inspiration til studerendes egne kunstnerisk baserede undersøgelser

Af Jakob Ørsted, lektor på pædagoguddannelsen og uddannet billedkunstner

Julie Nymanns værker på Campus Carlsberg kan bruges som introduktion og inspiration til at anvende *arts-based research*, også kaldet kunstnerisk baseret forskning/undersøgelse. Teksten her bygger på artikler af henholdsvis Kristian Nødtvedt Knudsen (2025) og Lars Emmerik Damgaard Knudsen (2026) samt egne erfaringer med kunstneriske baserede undersøgelser.

Metoden, Julie Nymann anvender til at frembringe sine kunstværker, har mange ligheder med den kunstbaserede undersøgelsestilgang, som i de seneste år har fået stigende opmærksomhed både blandt forskere og på uddannelser. I tilgangen anvendes kunsten som medium for en dybdegående undersøgelse af og/eller formidling om det valgte genstandsfelt.

Julie Nymanns egne oplevelser af at leve med dysleksi er afsæt for og en tydelig del af hendes specifikke undersøgelser. Hendes erfaringer er blevet udvidet med fortællinger fra 80 andre dyslektikere i alderen 9-80 år. Fortællinger som er kommet frem på workshops afholdt af Julie Nymann. Formålet med undersøgelsen er øjensynligt kritisk og har et frigørende sigte. Formidlingen af undersøgelsen er en multimodal installation, den altdominerende grønne farve gør modstand mod dysleksitestens kategoriserende farveopdeling. Og det talte sprog indgår i en polyfonisk og poetisk helhed.

Julie Nymann lykkes med at "[s]kabe og formidle kundskab på en både affektiv og kognitiv måde" (Knudsen 2025, s. 323). Hendes multimodale kunstværk formidler følelser, appellerer, sætter fokus på repræsentation og skaber politisk opmærksomhed, og taler med autenticitet om emnet.

I en samtale om kunstværkerne med fokus på kunstnerisk baserede undersøgelsesformer kan man stille spørgsmål som:

- Hvad har været udgangspunktet for undersøgelsen?
- Hvilken viden er fremkommet gennem undersøgelsen?
- Hvordan er den viden formidlet?
- Giver den viden anledning til nye handlemuligheder?
- Giver den viden anledning til nye undersøgelsesspørgsmål?

Julie Nymanns på en gang metodiske og kunstneriske undersøgelser af dysleksi-området kan måske inspirere vores studerende til også at bruge kunstnerisk baserede undersøgelser som en tredje vej til at skabe viden som er relevant for dem og deres profession.

Lars Emmerik Damgaard Knudsen (2026) viser bredden i tilgange til at anvende arts-based research. Han angiver fire forskellige måder, hvorpå man kan tilgå en kunstnerisk baseret undersøgelse. Disse har jeg omformuleret til spørgsmål til studerende, der skal arbejde med kunstnerisk baserede undersøgelser ud fra en legende tilgang:

1. Så sagde vi, at du var kunstner. Du må selv bestemme hvilken slags kunstner. Hvad får du lyst til at undersøge (evt. inden for en faglig relevant afgrænsning)?
2. Så sagde vi, at dit konkrete undersøgelsesspørgsmål vil blive beriget af, at du selv arbejder indenfor kunstneriske genrer og med teknikker efter eget valg. Hvilke kunstneriske genrer og hvilke teknikker kunne det give mening for dig at anvende?
3. Så sagde vi, at du kunne få relevante deltagere/informanter til at udtrykke sig kunstnerisk omkring dit undersøgelsesemne, og at du kunne bruge deres produkter som empiri i din undersøgelse. Hvem skulle deltagerne være, og i hvilke kunstneriske genrer og teknikker skal de udtrykke sig?
4. Så sagde vi, at der allerede findes situationer, hvor deltagere udtrykker sig kunstnerisk og skaber eller allerede har skabt produktioner, der kan indgå som empiri i din undersøgelse. Hvem kunne det være? Hvad laver de? Og kunne det være gavnligt at være til stede i situationen, hvor de udtrykker sig kunstnerisk

En af de centrale grunde til at bedrive kunstbaseret udforskning er, at det er en eksplorativ og transformativ tilgang, som "bidrager til at skabe nye spørgsmål, som igen stimulerer til ny praksis" (Knudsen 2025, s. 328). Sådan kan et værk som *Fordelene ved at være ordblind* forstås. Studerende eller forskere, der arbejder med kunstnerisk baserede undersøgelser, kan måske komme frem til nogle af de disse kvaliteter.

Kilder:

Knudsen, Kristian Nødtved (2025). Arts-based research. I Brinkmann og Tanggaard. *Kvalitative metoder - en grundbog*, 4. udgave. Hans Reitzels Forlag. 318-339

Knudsen, Lars Emmerik Damgaard (2026). Arts-based research – en introduktion til en kunstnerisk baseret forskningstilgang. Forlaget Tegn. 64-68